

Taloussuunnitelman 2025–2027 ja vuoden 2025 talousarvion luvut

Yhtymähallitus 31.10.2024

319/02.02.00/2024

Valmistelija

Hallinto- ja talousjohtaja Paula Paananen

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädellään kuntalain 110 §:ssä.

Koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymävaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat strategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat sekä tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuosittain hyväksyttävä talousarvio ja -suunnitelma on yhtymävaltuuston keskeinen toiminnan ja talouden ohjausväline. Perussopimuksen 18 §:n mukaan seuraavan vuoden talousarvio- ja suunnitelma on toimitettava kuntayhtymän jäsenkunnille lokakuun loppuun mennessä.

Koulutuskuntayhtymän tuloista noin 90 % tulee valtionosuusrahoituksena. Pääministeri Orpon hallitus kohdistaa yli 120 miljoonan euron rahoitusleikkaukset ammatilliseen koulutukseen. Leikkaus kohdistetaan erityisesti aikuiskoulutukseen. Leikkaus toteutetaan rahoitettavien opiskelijavuosien leikkauksena, joka merkitsee kuntayhtymälle rahoituksen vähentymistä noin 110–150 opiskelijavuoden verran. Tämä on noin 1–1,5 miljoonaa euroa. Rahoitusvähennys kohdistetaan opiskelijoihin, joilla on jo aiempi toisen asteen tai korkea-asteen koulutus. Tarkemmat tiedot rahoitusvähennyksen kohdistumisesta eri koulutuksen järjestäjille selviävät syksyn aikana. Rahoittavien opiskelijavuosien vähennys tarkoittaa koulutuksen vähentämistä noin 350 opiskelijavuoden verran, sillä kuntayhtymä on ylittänyt rahoituksen perusteena olleen opiskelijavuosimäärän yli 200 opiskelijavuodella.

Vuoden 2026 alusta ammattillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä muuttuu merkittävästi siten, että perusrahoituksen osuus vähenee ja opiskelijoiden työllistymisen tai jatko-opintoihin siirtymisen painoarvo rahoitusperusteissa nousee. Tämän muutoksen vaikutukset koulutuksenjärjestäjien rahoitukseen selviävät myöhemmin.

Koulutuksen järjestäjät ovat saaneet strategiarahoitusta toimintansa kehittämiseen ja uudistamiseen koulutuspoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Koulutuskuntayhtymä on viime vuosina saanut tätä rahoitusta vuosittain noin 200 000 euroa. Vuodelle 2025 strategiarahoituksen määrä laskee valtakunnallisesti 15 miljoonasta eurosta 3 miljoonaan euroon.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) on koulutuksen ja osaamisen toimija, jonka tavoitteena on edistää työikäisen väestön osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Jotpa rahoittaa osaamispalveluiden toteuttamista hankinnoilla ja valtionavustuksilla.

Kuntayhtymä on saanut jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen myöntämää valtionavusta hoiva-avustajien ja tuulivoimalan osaajien kouluttamiseksi. Syksyn 2024 aikana avautuu puhtaasti siirtymän avustushakuja muun muassa teolliseen puurakentamiseen, maa- ja vesirakentamiseen sekä vesi- ja jätehuoltoon. Lisäksi avautuu ylimääräinen haku hoiva-avustajakoulutukseen. Koulutuskuntayhtymä pyrkii saamaan rahoitusta mahdollisimman monesta jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoitushausta.

Kuntayhtymällä on monia merkittäviä EAKR-, ESR+- ja JTF-rahoitteisia yhteistyöhankkeita, joilla on toteutettu sekä koulutusalojen tarvitsemia investointeja että koulutusalojen osaamisen ja toiminnan kehittämistä. Tällä hetkellä nämä liittyvät erityisesti tekniikan aloilla uusiutuvan energian koulutusinfrastruktuuriin, uusiutuvan energian koulutuspolkuihin, bioenergian tuotantoon sekä yrittäjyyden ja ulkomaalaisten työllistymisen edistämiseen. Lisäksi on yhteisölliseen opiskeluun ja vuorovaikutteiseen opintojen ohjaustyöhön liittyviä hankkeita. Myös kansainvälisessä opiskelija- ja opettajavaihdossa on useita hankkeita.

Hankerahoituksella on ollut mahdollista uudistaa oppimisympäristöjä ja kehittää opetusta. Lisäksi on mahdollistettu sekä henkilöstölle että opiskelijoille hankkeisiin osallistumalla oman osaamisen kehittäminen ja uuden kokeilu.

Koulutuskuntayhtymän menoista on 65 % henkilöstökuluja. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan henkilöstökulut olivat noin 20,7 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 talousarviossa henkilöstökuluihin on budjetoitu 21,8 miljoonaa. Toisen merkittävän kuluerän muodostavat kiinteistökustannukset. Vuosittaiset kiinteistökustannukset ovat vajaat seitsemän miljoonaa euroa. Kuntayhtymän kiinteistöistä suurin osa on teknisen käyttöikänsä päässä. Kiinteistöt on rakennettu aikana, jolloin opiskelu tapahtui kokonaan oppilaitoksilla ja opiskelijamäärät olivat nykyistä isommat. Kiinteistöstrategiassa on kuvattu kuntayhtymän kiinteistöjen nykytila ja toimintasuunnitelma.

Ennen kiinteistöinvestointien aloittamista on välttämätöntä tehdä päätökset eri toimipisteissä toteutettavasta koulutustarjonnasta. Koulutuskeskus JEDUssa tarjotaan samoja koulutusaloja useammalla paikkakunnalla. Haasteen aiheuttaa pienet koulutusalat, joissa vetovoima ja hakijamäärä on pieni. Tämä lisää kustannuksia huomattavasti, kun tarvitaan useita samanlaisia kalliita oppimisympäristöjä ja opetusresurssit on varattava useammalle paikkakunnalle. Laadukkaan opetuksen turvaamiseksi on tarpeen keskittää pienten alojen koulutuksia. Kiinteistöinvestointeja toteutettaessa on huomioitava alueen väestökehitys, oppivelvollisten määrän huomattava väheneminen muutaman vuoden kuluttua, nykyistä laajempi työpaikalla tapahtuvan oppimisen määrä sekä valtionosuusrahoituksen kehitys, jotta tarvittavat tilat vastaavat pitemmän aikavälin tarpeita ja rakentaminen ei vaaranna kuntayhtymän talouden tasapainoa.

Suurien rahoitusleikkausten ja -muutosten sekä uusien rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisen osalta kuntayhtymän tulojen arviointi on hyvin haastavaa. Henkilöstö- ja kiinteistömenojen määrä on

riippuvainen eri paikkakunnilla järjestettävästä perustutkintokoulutuksesta. Henkilöstö- ja kiinteistökustannusten lisäksi muiden kustannusten nousu on merkittävää.

Vuoden 2025 talousarvioon valtionosuudet on arvioitu 30,7 miljoonan euron suuruisiksi, joka on 1,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2024 suoriterahoituspäätöksessä. Kokonaisuutena toimintatulot ovat noin 34,9 miljoonaa euroa, joka on noin miljoona euroa vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Vuoden 2025 toimintakulut ovat lähes 34,9 miljoonaa euroa, kun vuoden 2024 talousarviossa kulut ovat 34,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluja on budjetoitu 2025 vuodelle noin 22 miljoonaa euroa mikä on noin 150 000 euroa enemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Vuoden 2025 talousarvio on reilut 1,7 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntayhtymän vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelmat ovat alijäämäisiä. Vuoden 2025 vos-rahoituspäätös saadaan joulukuussa 2025. Samoin saadaan päätökset JOTPA-rahoitushakemuksiin sekä useisiin ESR-rahoitushakemuksiin. Myös TE-alueiden tilaamien koulutusten toteutus selviää vasta sen jälkeen, kun TE-alueet ovat laatineet omat talousarvionsa ja yhteistyö TE-alueiden kanssa vakiintuu. Yhtymähallitus tekee 31.10. kokouksessaan päätökset periaatteista, millä perustutkintokoulutuksia toteutetaan eri toimipisteissä ja mahdollisista yhteishaussa olevien koulutusten lakkauttamisesta tai keskittämisistä. Näiden päätösten jälkeen on mahdollista tehdä yhtymähallituksen päätettäväksi esitykset henkilöstöstä ja kiinteistöistä saatavista säästöistä talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina.

Hallinto- ja talousjohtaja esittelee vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2027 lukuina.

Esittelijä

Kuntayhtymän johtaja Matti Väänänen

Päätösehdotus

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi taloussuunnitelman 2025–2027 ja vuoden 2025 talousarvion luvut.

Yhtymähallitus käsittelee yhtymävaltuuston päätettäväksi menevän asiakirjan, joka sisältää myös vuosien 2025–2027 toimintasuunnitelman marraskuun kokouksessaan.

Päätös